

Nr 189.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter Erik Johan Jonsson från Örebro; given Stockholms slott den 8 mars 1935.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Wigforss.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1935.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden UNDÉN, SCHLYTER, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, VENNERSTRÖM, LEO, ENGBERG, EKMAN, SKÖLD.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför:

Genom testamente den 4 april 1891 förordnade arbetaren Erik Johan Jonsson från Örebro och hans hustru Mathilda Jonsson, född Persdotter, att den av dem, som den andra överlevde, skulle vid den förstes död bliva ensam ägare av allt vad i boet funnes samt att efter bådas död vad då i boet funnes kvar skulle tillfalla makarnas ömsesidiga lagliga arvingar.

Erik Johan Jonsson avled den 3 maj 1918, efterlämnande såsom dödsbo-delägare sin förutnämnda maka samt till namn, antal och vistelseort okända arvingar, för vilka sistnämnda god man förordnades. Testamentet blev inom laga tid bevakat efter den avlidne.

Bihang till riksdagens protokoll 1935. 1 saml. Nr 189.

Mathilda Jonsson avled den 2 april 1933. I den efter henne den 8 juli 1933 upprättade bouppteckningen, vilken utvisade en behållning av 3,243 kronor 16 öre, upptogs såsom dödsbodelägare följande personer, vilka voro barn eller barnbarn till Mathilda Jonssons avlidna syskon, nämligen Anna Fredell i Örebro, svarvaren Carl Pettersson i Stockholm, Hulda Widlund i Kumla, Hilma Johansson i Örebro, Alma Pettersson i Vintrosa, Anna Johansson i Örebro, lantbrukaren August Karlsson i Kräklinge, lantbrukaren Ernst Nilsson i Åtorp, Helmy Hagström i Hässelby villastad, Sofia Fridholm i Örebro samt lantbrukaren Carl August Sandvall i Adolfsberg. Den 8 juli 1933 förrättades arvskifte efter Mathilda Jonsson, därvid kvarlåtenskapen i boet fördelades mellan nyssnämnda dödsbodelägare.

I en till Kungl. Maj:t ställd, till kammaradvokatfiskalsämbetet ingiven skrift hava nu Mathilda Jonssons samtliga förenämnda dödsbodelägare — med förmälan att kronan framställt anspråk på att erhålla hälften av ifrågasvarande kvarlåtenskap såsom danaarv efter Erik Johan Jonsson — hemställt, att kronans rätt i berörda hänseende, varom sökandena vid arvskiftet saknat kännedom, måtte efterskänkas till förmån för dem.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har den 14 december 1934 avgivit utlåtande över ansökningen och därvid tillika överlämnat yttrande av länsstyrelsen i Örebro län samt i ärendet införskaffad utredning.

Länsstyrelsen har tillstyrkt bifall till ansökningen under framhållande av att samtliga sökandena, enligt vad utredningen syntes giva vid handen, levde i knappa ekonomiska omständigheter samt att ett åläggande för dem att till kronan återbära vad de vid arvskiftet efter Mathilda Jonsson för mycket uppburit skulle verka betungande och i vissa fall för vederbörande medföra svåra ekonomiska följder.

Kammaradvokatfiskalsämbetet har för egen del anfört i huvudsak följande:

Enligt det utav makarna Jonsson upprättade testamentet, som inom laga tid bevakats efter mannen Jonsson, skulle makarnas kvarlåtenskap efter båda makarnas död fördelas mellan deras lagliga arvingar å ömse sidor. Då enligt den efter mannen Jonsson den 10 juni 1918 upprättade bouppteckningen denne såsom stärbhusdelägare efterlämnat förutom efterlevande änkan till namn, antal och vistelseort okända arvingar samt då, enligt vad ämbetet inhämtat, någon arvinge till Erik Johan Jonsson icke inom natt och år från dödsfallet den 3 maj 1918 anmält sig till tagande av arv efter denne, tillfölle vid Mathilda Jonssons död hälften av kvarlåtenskapen i boet efter makarna Jonsson på grund av förenämnda testamente kronan såsom danaarvsberättigad efter Erik Johan Jonsson. Ämbetet hade likväl med hänsyn till den föreliggande ansökningen låtit anstå med åtgärder för danaarvets indrivning i avbidan på beslut häröver.

Då enligt den nya lagstiftningen om makes arvsrätt änkan Jonsson skolat bekomma hela kvarlåtenskapen efter mannen och sökandena såsom hennes arvingar i följd härav skolat erhålla densamma samt med hänsyn till övriga i ärendet förekommande omständigheter, funnes enligt ämbetets mening fog för ett efterskänkande av danaarvet till förmån för Mathilda Jonssons samt-

liga sidoarvingar. Tillräcklig anledning att i förevarande avseende undantaga någon eller några av dessa arvingar ansåge ämbetet icke föreligga.

I likhet med de i ärendet hörda myndigheterna finner jag skäl föreligga, att kronan avstår från sin rätt till andel i ifrågavarande kvarlåtenskap, vilken redan i dess helhet skiftats mellan sökandena. *Departements-
chefen.*

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att kronans rätt till danaarv efter Erik Johan Jonsson från Örebro må efterskänkas till förmån för Anna Fredell, Carl Pettersson, Hulda Widlund, Hilma Johansson, Alma Pettersson, Anna Johansson, August Karlsson, Ernst Nilsson, Helmy Hagström, Sofia Fridholm och Carl August Sandvall.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Kurt Björklund.
